

1 / Den utrolig lille opgang af laks og havørred i Vidåen i 2018 (pt. 25 laks og 5 havørred).

Den igangværende sæson med tørke og utroligt lav vandstand hele sommeren, (og deraf henstilling om fiskestop – (31.juli / 11.august)) har betydet meget få fangne laksefisk.

Laksefisk forlader et område, når vandtemperaturen kommer over 17°.

Vadehavet har været over denne temperatur en stor del af sommeren. Mange af havørrederne opholder sig i vadehavet. Disse har søgt mod åerne, hvor vandet jo normalt altid er koldere.

Men på grund af den lange tørke faldt vandstanden i vandløbet, og vandtemperaturen steg drastisk, med iltsvind til følge. Det var værst i søerne!

Et ukendt antal opgængere blev fanget af de katastrofale omstændigheder, og er formentlig døde.

Den lavvandede Nørresø lugtede af rådden fisk, og Robert Iversen observerede mindst 10 store laks (117 cm som den største) drivende døde i Magisterkogen.

Selv om det har regnet i august / september, er opgangen ikke kommet i gang.

En teori går på, at der har været opgang i meget kort tidsrum, og at fiskene er gået hurtigt gennem systemet, og derfor befinder sig oppe i åen. Grundet det meget lave fisketryk (der har været langt mellem lystfiskerne denne sommer) har man ikke opdaget opgangen.

2 / Den lille opgang af laks og specielt havørred i Vidåen i almindelighed.

Vidåen har sammenlignet med andre vestjyske vandløb, (Skjernå / Varde å / Ribe å), aldrig været kendt for store fangster af laksefisk.

Åen har i snart 100 år været hårdt reguleret, specielt på den nedre del. Her er sågar alle tilløb afskåret fra åen med pumpestationer. Dette betyder at en stor del af Vidåens afvandingsområde er afskåret faunamæssigt fra hovedløbet.

På den mellemste del er der dog gennem de sidste 30 år fjernet rigtig mange opstemninger. Grundet den geografiske beliggenhed af hele Vidåsystemet er der kun meget få steder naturligt forekommende gydegrus i vandløbet.

Overalt er der masser af sandbund, hvor der er for få skjulesteder, og yderst få gydebanker. Ofte bliver nyetablerede gydebanker ubrugelige på grund af sandvandring.

VPU har lavet forsøg med at spule gydebankerne fri for sand. Det virker for en stund, og må gentages. Et stort arbejde for VPU.

Den nedre del af Vidåen (specielt Magisterkogen / Rudbøl sø / Vidåen fra Rudbøl til Højer) har en meget stor bestand af rovfisk (gedde / aborre / sandart).

Disse spiser en meget stor del af de nedtrækkende smolt i foråret.

Området er de senere år blevet udvidet med Nørresø og Hestholm sø, hvilket ikke gør problemet mindre.

Hestholm sø udgør yderligere et problem på grund af manglende vedligehold af Grønåen.

Ved indløbet til søen løber en stor del af vandet ind i søen, i stedet for videre i Grønåen. Udløbet af søen er væsentlig større end indløbet, derfor stopper strømmen, og nedtrækkende smolt (der jo følger strømmen) kommer ikke videre og går til. Også her er VPU i gang med myndighederne for at få det ændret.

Skarven udgør en stor trussel mod fiskene i vore vandløb.

Skarven er hjemmehørende langs vore kyster, men der bliver konstateret flere og flere der har specialiseret sig i at fiske i vandløbende, især om vinteren, hvor de nærmest støvsuger åen for fisk.

Under smolt trækket ses ekstra mange fiskende skarver i de nedre dele af Vidåen.

DTU har netop udført en større undersøgelse om snæblen.

Denne viser bl.a. at skarven ikke kun tager yngel og smolt, men også større fisk.

Skarven er totalfredet, men det er muligt for lodsejere at søge om tilladelse til at skyde skarven langs vandløbene. Dette arbejde deltager Sportsfiskerforeningen Vidå selvfølgelig også i.

Sælen udgør også en trussel mod fiskene i vore vandløb.

Ved højvande når slusen ved Højer er lukket, ses sælen ofte jage selv store fisk, der venter på at trække op i vandløbet.

Sælen bliver jævnligt observeret helt ind i Grønåen v. Jejsing

Med hensyn til den store nedgang af havørred, har vi haft kontakt med DTU Aqua i Silkeborg, der har bemærket nedgangen. Men de har ikke umiddelbart en forklaring / løsning på problemet.

Som man kan forstå af ovenstående, er der ikke lige en snuptagsløsning på alle problemerne. Der er, og vil blive arbejdet med problemerne i mange år fremover.

3 / Dialog med myndigheder.

Foreningens vandplejeudvalg laver sammen fiskerimyndighederne bestandsanalyser, der opdateres hvert 5 år.

Ud fra disse bliver der lavet udsætningsplaner, der opfyldes nøje af foreningen.

VPU opfanger moderfisk i vores vandløb. Disse stryges / klækkes hos vores lokale fiskeproducent, hvor de vokser op, til de skal udsættes.

Efter flere år hvor vi ikke har været en del af laksehandlingsplanen, (og måtte betale vores ½ års laks af foreningens kasse), er det lykkedes VPU igen at blive en del af planen. Det betyder at statens fisketegnsmidler også betaler vores ½ års laks.

Der sættes også ål ud.

VPU er også i stadig dialog med Tønder og Aabenraa kommune ang. forbedringer af vore vandløb.

Her forsøger vi at fjerne stemmeværk m.m., at etablere gydebanks og retablere åens slyngede forløb. Projekter der er bekostelige, og kræver et stort arbejde for at få samspillet

mellem lodsejere (de er som regel de mest positive) / vandløbsmyndigheden (kommunen) / fisketegnsmidler og foreningerne til at gå op.

Netop i disse dage har VPU fået accept på penge til udlægning af gydegrus i Surbæk nedstrøms Løgumklostervej ved Svejlund. Der udlægges ca. 220m³ sten og grus i samarbejde med Aabenraa kommune. Grus- og stenmaterialet betales af fisketegnsmidlerne, og anlægsarbejdet udføres af Aabenraa kommune og Sportsfiskerforeningen Vidå's vandplejeudvalg.

4 / Begrænsninger af fiskeriet i vintermånederne.

Laksen er totalfredet i alle vestvendte åer fra Storå i nord til Vidå i syd. (Enkelte småvandløb undtaget).

(Vidå har i lighed med andre fået dispensation til at opfange en vis kvote.)

Derfor har myndighederne indført fiskestop i ovennævnte vandløb i laksens fredningstid.

(Fiskestop fra 1. November til 15. April (inkl.))

Grundet fiskeriet efter sandart har Sportsfiskerforeningen Vidå søgt og fået dispensation for Magisterkogen.

Dette betyder at der i Magisterkogen må fiskes i yderligere 15 dage. 1. – 15. November.

5 / inddragelse af medlemmerne i foreningsarbejde.

Vandplejeudvalget (VPU) mangler et par nye medlemmer.

(Snak med VPU formand Heine: 2162 5977 efter 17.00)

VPU mangler hjælpere i forbindelse med udsætning af fisk og restaureringsarbejder.

(akutte udsætninger: 13. + 27. Oktober)

(Snak med VPU formand Heine: 2162 5977 efter 17.00)

Bestyrelsen ønsker flere fiskeri kontrollører.

(Snak med foreningens formand Torben: 5177 4243 efter 17.00)

Bestyrelsen ønsker hjælpere ved "Åben å dagen".

(Snak med foreningens bestyrelsesmedlem John: 2818 7266 efter 17.00)

Bestyrelsen ønsker at etablere en gruppe til at tage sig af logistik og miljø omkring vore vandløb.

Vedligehold af skilte / opsætning af overgang af hegn / indsamling af affald m.m. / hjælpe til med at skåne miljøet og gavne forholdet til lodsejerne.

(Snak med foreningens formand Torben: 5177 4243 efter 17.00)

BESTYRELSEN

9.10.2018jj8.u.

